

26 Temmuz Hareketi ve devrimde devrim

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Perşembe, 26 Temmuz 2018 07:34 - Son Güncelleme Perşembe, 26 Temmuz 2018 07:44

---

26 Temmuz yeni kurulan Batista diktatörlüğüne karşı Fidel Castro ve arkadaşlarının 26 Temmuz 1953'te Moncado kışlasına yaptıkları başarısız baskının tarihidir. Daha sonra bu isimde kurulan örgüt Küba devriminin temel örgütü durumuna gelmiştir.

“Devrimde devrim” Regis Debray’ın belirlemesiyle küçük bir grup silahlı insanın dağa çıkarak devrimi başlatması değildir. Devrimde devrim, sosyalist devrim için partinin gerekli olmamasıdır. Küba devrimi komünist partisinin önderlik etmediği ilk ve tek sosyalist devrimdir.

Başka bir deyişle devrim için önemli bir örgütlenme gereklidir ve böyle bir örgütlenmenin varlığı koşullarında bile devrim başarısız olabilir. Küba’da 1956 sonunda Sierra Maestra’ya çıkan silahlı grup da ülke çapında önemli bir örgütlenmeye dayanıyordu. Sierra Maestra’ya Granma gemisiyle çıkarma yapıldığı gün Santiago de Cuba kentinde de ayaklanma düzenlenmişti ama ayaklanma başarısız olur, hareketin bölgedeki önderi Frank Pais de öldürülür.

Sierra Maestra’ya çıkan silahlı grup ilk olarak işçi sınıfından değil küçük köylülükten destek buldu. Bu alan yıllardan beri toprak mücadelesi veren köylülerin yaşadığı alandı ve bu kitleyle önceden bağ kurulmuştu. Sendikalar, komünistler ve onlara yakın örgütler ise silahlı mücadele hareketine “şartların olgunlaşmadığı” gerekçesiyle karşı çıkacaklardı.

Che’nin daha sonra yaptığı belirlemeyle, “devrim için bütün şartların olgunlaşması şart değildir, silahlı eylemin kendisi de bu şartları olgunlaştırabilir”di. Silahlı eylem işe sıfırdan başlamıyordu, önceden önemli hazırlık vardı ama harekete geçiş yine de oldukça tehlikeliydi; başarısız olunabilirdi. Objektif şartların tam olarak olgun olduğu zaman da harekete geçmenin başarısız olabileceği gibi...

Kübalı komünistler bu dönemde Latin Amerika komünist partilerinin çizgisini izliyordu: düzenle

26 Temmuz Hareketi ve devrimde devrim

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Perşembe, 26 Temmuz 2018 07:34 - Son Güncelleme Perşembe, 26 Temmuz 2018 07:44

---

bütünleşmiş, işçi sınıfı içinde çalışıyor olmakla avunan, birkaç sendikanın yönetiminde bulunan partiler... Bunlar için objektif şartlar bir türlü olgunlaşmazdı...

Küba devrimi sonrasındaki yıllarda Kolombiya dışındaki Latin Amerika ülkelerinde komünist partileri aynı çizgiyi sürdürecekti. Bolivya Komünist Partisi Che'nin gerillasına yardım etmeyi reddedecek, Venezüella'da parti gerilla savaşı başlatan merkez komite üyesi Douglas Bravo'yu ihraç edecekti. Fidel Castro Birinci ve İkinci Havana Konferanslarında bu partileri ağır bir dille eleştirecekti.

1960'lı yılların sonlarında gerilla mücadelesi kıta çapında yenilgiye uğrar. Değişik ülkelerde faşist diktatörlükler yönetime gelir.

Küba artık tecrit edilmiş durumdadır ve ancak SSCB'nin desteğiyle ayakta kalabilir.

Bu desteğin sürekli olmayabileceğini düşünürler ve hazırlık yaparlar.

Küba ilaç üretimi ve sağlık alanında dünya çapında yaptığı isme yaklaşık 25 yıl süren hazırlık döneminin ardından ulaşır. Çok sayıda Kübalı Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nde tıp eğitimi alır. Küba'da üniversite mezunları arasında Almanca bilenlerin fazlalığı karşısında bu nedenle şaşırabilirsiniz.

Laboratuarlara önemli yatırım yapar. Öncelikle öğretmen, doktor ve sağlık personeli yetiştirilmesine önem verir.

Doğal kaynaklar bakımından zayıf bir ada olan Küba'nın yaklaşık 10 milyonluk nüfusuyla bunu başarması uzun vadeli planlamanın ve parayı nereye harcayacağını bilmenin sonucudur.

Küba tanımda ve tarım dışında küçük işletmelere izin vererek ilk olarak Macaristan'ın uygulamaya koyduğu sosyalizmde küçük üreticilik konusunda önemli adım attı. Turizm yatırımları sayesinde çok ihtiyaç duyduğu dövizin bir bölümünü elde etmeye başladı. Turizm

26 Temmuz Hareketi ve devrimde devrim

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Perşembe, 26 Temmuz 2018 07:34 - Son Güncelleme Perşembe, 26 Temmuz 2018 07:44

---

yatırımları için özellikle Kanada merkezli şirketlere yatırım izni verdi.

ABD yiyecek tekelleri ambargo nedeniyle Küba'ya yiyecek satamazken, Küba büyük oranda ithal ettiği gıda maddelerini diğer bölge ülkelerinden ve Kanada'dan temin etti.

Sosyalizmin nasıl bir gelişme çizgisi izleyeceği birlikte yaşamak zorunda olduğu güçlü kapitalizmin içinde bulunduğu duruma bağlıdır. (Bkz. **Geleceğe Dönüş** adlı kitap). Marksist sosyalizm anlayışı sosyalizmin rakipsizliğine dayanır. Güçlü bir kapitalist sistemle yıllarca birlikte yaşamak zorunda kalmak Marksist sosyalizm anlayışında bulunmuyor ve dolayısıyla sosyalizm teorisi yeniden üretilmek zorundadır. Sosyalizm ister tek ülkede ister geniş bir bölgede gerçekleşsin yıllarca güçlü bir kapitalizmin kuşatması altında yaşamak zorundadır ve geleceğini de buna göre planlamalıdır.

Küba "komünizm hedefi"ni Anayasadan çıkardı.

Önceki yazıda belirttiğim gibi bunu değişik biçimde sosyalizmin en güçlü olduğu yıllarda, 1970'te, Demokratik Almanya Cumhuriyeti iktidar partisi SED'nin Genel Sekreteri Walter Ulbricht gündeme getirmiş ve marksizme aykırı bir tez ileri sürdüğü gerekçesiyle büyük tepki görmüştü. Ulbricht'e göre, sosyalizm kapitalizmden komünizme geçiş dönemi değil, kendi yasallıkları olan ayrı bir toplumsal-ekonomik sistemdi.

Bir süre sonra SBKP'nin de müdahalesiyle genel sekreterliği bırakmak zorunda kalacak, yerini Eric Honecker alacaktı.

Tarih Ulbricht'in haklılığını açık olarak gösterdi. Devrimin 60. yılına gelen Küba hala geçiş dönemi mi yaşıyor?

Che Guevara Kısa Uzun Bir Hayat kitabında çok sayıda sosyalistin Küba tarihini bilmediğini, Küba'nın döviz ihtiyacının önemli bölümünü yıllardan beri ABD'den temin ettiğini yazdım. Nasıl olduğunu bilmiyorsanız garip geliyor değil mi?

26 Temmuz Hareketi ve devrimde devrim

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Perşembe, 26 Temmuz 2018 07:34 - Son Güncelleme Perşembe, 26 Temmuz 2018 07:44

ABD'de en az bir milyon Kübalı yaşıyor ve bunlar yıllardan beri düzenli olarak adadaki yakınlarına havale gönderiyorlar.

Küba bu havalelerde çok az vergi alıyor.

ABD yönetimleri bu havaleleri yasaklamak istediler ama başaramadılar. Yasak durumunda para önce başka ülke üzerinden Küba'ya gönderiliyordu.

Bu havaleler Küba toplumunda önemli bir eşitsizliğe de yol açtı çünkü herkesin ABD'den para gönderen yakını bulunmuyor.

Kapitalizmle birlikte yaşamak zorundaysanız, buna katlanmak ve birlikte yaşamayı öğrenmek zorundasınız.

Küba da bunu yapıyor.

Küba'nın ulusal kahramanı olan ve sömürgecilikten kurtuluş savaşında hayatını kaybeden Jose Marti, bu adanın dünya çapında bir isme sahip olacağını söylemişti.

20. yüzyıl boyunca böyle oldu...

ABD'nin yanı başında devrim, ardından devrimin yaşatılması ve devrimin SSCB dağıldıktan sonra da yaşayabilmesi...

SSCB dağılılı 27 yıl oldu...

26 Temmuz Hareketi ve devrimde devrim

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Perşembe, 26 Temmuz 2018 07:34 - Son Güncelleme Perşembe, 26 Temmuz 2018 07:44

Ve Küba ambargoya rağmen ABD'nin yanı başında yaşamasını becerdi.

Komünizm hedefinin Küba Anayasası'ndan çıkarılmasıyla ilgili olarak boş belirlenmeler yapanlara bu ülkenin tarihini iyi öğrenmelerini önereceğim.

Şartlar değişir, ilerde Anayasa yeniden yapılır...

SSCB ve Doğu Avrupa sosyalist ülkeler anayasalarındaki komünizm hedefi onları kurtarmaya yetmedi; öyle değil mi?